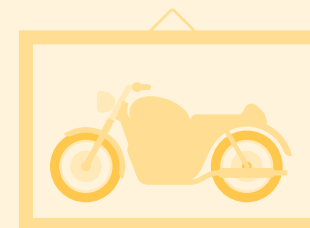
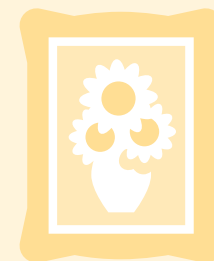
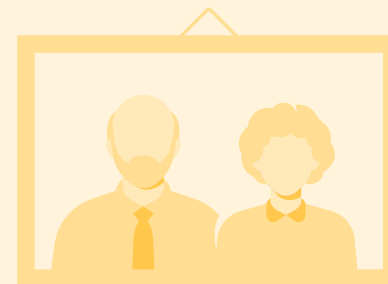

Leidraad verbod contante betalingen van € 3.000 of meer

Richtlijnen voor beroeps- en bedrijfsmatige
kopers en verkopers van goederen, inclusief
kunsthandelaren en pandhuizen

1. Inleiding

Deze Leidraad is bedoeld voor alle natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die beroeps- of bedrijfsmatig handelen als koper of verkoper van goederen en van kunstvoorwerpen (hierna: handelaren)¹. Voor deze handelaren is het op grond van artikel 1f van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) per 1 januari 2026 verboden om contante transacties van € 3.000 of meer te verrichten.

Voor **handelaren in kunstvoorwerpen** blijven de reguliere Wwft-verplichtingen bij girale transacties van € 10.000 of meer gelden, naast het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer. Deze Wwft-verplichtingen zijn te raadplegen in de Leidraad voor handelaren in kunstvoorwerpen.

Voor zover **pandhuizen** niet optreden als handelaar in goederen, maar pandbeleningen aanbieden, blijven de reguliere Wwft-verplichtingen van kracht. Voor meer informatie over deze Wwft-verplichtingen kunnen zij terecht in de leidraad voor pandhuizen. Voor zover pandhuizen optreden als handelaar in goederen geldt voor hun - net als voor andere handelaren - het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer.

Deze leidraad beperkt zich tot het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer voor handelaren in goederen. De handel tussen particulieren onderling valt buiten de reikwijdte van het verbod. Ook bemiddeling en dienstverlening vallen niet onder het verbod. Dit verandert vanaf 10 juli 2027 (zie paragraaf 2.3 over Europese wetgeving).

Deze leidraad is geen juridisch bindend document of beleidsregel als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Het doel van deze leidraad is inzicht geven in het verbod.

¹ Het betreft de handelaren genoemd in artikel 1a, vierde lid, onderdelen i, k en n van de Wwft.

2. Het verbod

2.1. Wettekst

Artikel 1f Wwft

Het is verboden voor instellingen als bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdelen i, k en n, in of vanuit Nederland betaling van goederen in contanten voor een bedrag van € 3.000 of meer, of de tegenwaarde daarvan in buitenlandse munteenheid, te verrichten of te accepteren, ongeacht of de transactie plaatsvindt in een handeling of door middel van meer handelingen waartussen een verband lijkt te bestaan.

2.2. Doelgroep verbod

Het verbod geldt voor alle handelaren in goederen. Er zijn geen specifieke sectoren uitgezonderd van het verbod. Dit zijn op grond van artikel 1a, vierde lid, onderdelen i, k en n, Wwft:

- i. natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die beroeps- of bedrijfsmatig handelen als koper of verkoper van goederen;
- k. natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die beroeps- of bedrijfsmatig handelen als koper of verkoper van kunstvoorwerpen; en
- n. pandhuizen als bedoeld in artikel 131, onderdeel a, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Toelichting doelgroep

- Voor **kopers/verkopers van goederen** (onder i) geldt vanaf de datum van inwerkingtreding van het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer alleen het verbod en vervallen de reguliere Wwft-verplichtingen zoals het doen van cliëntonderzoek.² *Let op: voor handelaren in aangewezen goederen gelden vanaf 10 juli 2027 aanvullende Wwft-verplichtingen bij girale transacties vanaf bepaalde drempelwaardes op basis van de AMLR³ (zie paragraaf 2.3).*
- Voor **handelaren in kunstvoorwerpen** (onder k) blijven de reguliere Wwft-verplichtingen bij girale transacties van € 10.000 of meer gelden, naast het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer. Deze Wwft-verplichtingen zijn te raadplegen in de Leidraad voor handelaren in kunstvoorwerpen.
- Voor zover **pandhuizen** (onder n) niet optreden als handelaar in goederen, maar pandbelingen aanbieden, blijven de reguliere Wwft-verplichtingen van kracht (zie de Leidraad voor pandhuizen).

Bemiddeling en dienstverlening valt niet onder het verbod op contante betalingen.

2.3. Uitbreiding verplichtingen op basis van Europese wetgeving 10 juli 2027

Verplichtingen voor handelaren in aangewezen goederen

Handelaren in aangewezen goederen vallen per 1 januari 2026 onder het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer. Vanaf het moment dat de Europese verordening tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering (hierna: AMLR)⁴ op 10 juli 2027 in werking treedt, zullen voor deze groep handelaren⁵ aanvullende verplichtingen in werking treden bij girale transacties vanaf bepaalde drempelwaardes.

Voor alle overige handelaren geldt alleen het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer en vervallen de reguliere Wwft-verplichtingen, ook na inwerkingtreding van de AMLR.

² De reguliere Wwft-verplichtingen betreffen het uitvoeren van cliëntenonderzoek, de meldingsplicht, risicomanagement, de opleidingsplicht en de bewaarplicht.

³ VERORDENING (EU) 2024/1624 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

⁴ VERORDENING (EU) 2024/1624 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

⁵ Handelaren in edelmetalen en edelstenen, juwelen, goud- en zilversmidartikelen, klokken en horloges, motorvoertuigen, luchtvaartuigen, vaartuigen en cultuurobjecten.

Bemiddeling en dienstverlening

Bemiddeling en dienstverlening vallen niet onder het verbod op contante betalingen van € 3.000 of meer zoals neergelegd in artikel 1f Wwft. Met de komst van de AMLR⁶ op 10 juli 2027 zal echter ook voor dienstverlening, zoals bemiddeling, een limiet op contante betalingen gaan gelden.⁷

Voor personen die optreden als bemiddelaar⁸ bij de koop en verkoop van goederen geldt de Leidraad voor bemiddelaars inzake koop en verkoop van voertuigen, schepen, antiques, edelstenen, edele metalen, sieraden of juwelen.

2.4. Samengestelde transacties

Het verbod mag niet worden omgezeild door betalingen op te knippen of aankopen te verspreiden over meerdere personen, om zo onder de grens van € 3.000 te blijven. Daarom vallen handelingen waartussen een verband lijkt te bestaan ook onder het verbod (laatste zinsnede van artikel 1f Wwft).

Definitie samengestelde transactie

In de Wwft is een transactie gedefinieerd als een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van een cliënt waarvan de instelling ten behoeve van haar dienstverlening aan die cliënt heeft kennisgenomen. Voor handelaren betekent dit het sluiten van een zakelijke overeenkomst waarbij goederen en geld worden uitgewisseld.

Als sprake is van een samengestelde transactie, moeten de (contant) betaalde bedragen bij elkaar worden opgeteld. Een samengestelde transactie is geen vastomlijnd begrip; het betreft een open norm. Het hangt van de feiten en omstandigheden af of afzonderlijke transacties als samengesteld moeten worden aangemerkt.

⁶ VERORDENING (EU) 2024/1624 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

⁷ Artikel 80 AMLR.

⁸ Bemiddelen is het tot stand brengen van een overeenkomst tussen twee of meer partijen. Als u werkzaamheden verricht die dienstbaar zijn aan het tot stand komen van overeenkomsten tussen een opdrachtgever en een derde, bent u een bemiddelaar. Als u een vergoeding bedingt of ontvangt naar aanleiding hiervan dan wijst dat op bemiddeling.

Onderzoeksplicht handelaar

Als het verband tussen twee transacties dermate groot is dat vermoed moet worden dat het gaat om een samengestelde transactie, mag verwacht worden dat de beroeps- of bedrijfsmatige handelaar onderzoek doet om vast te stellen of de transacties als samengestelde transacties moeten worden beschouwd.

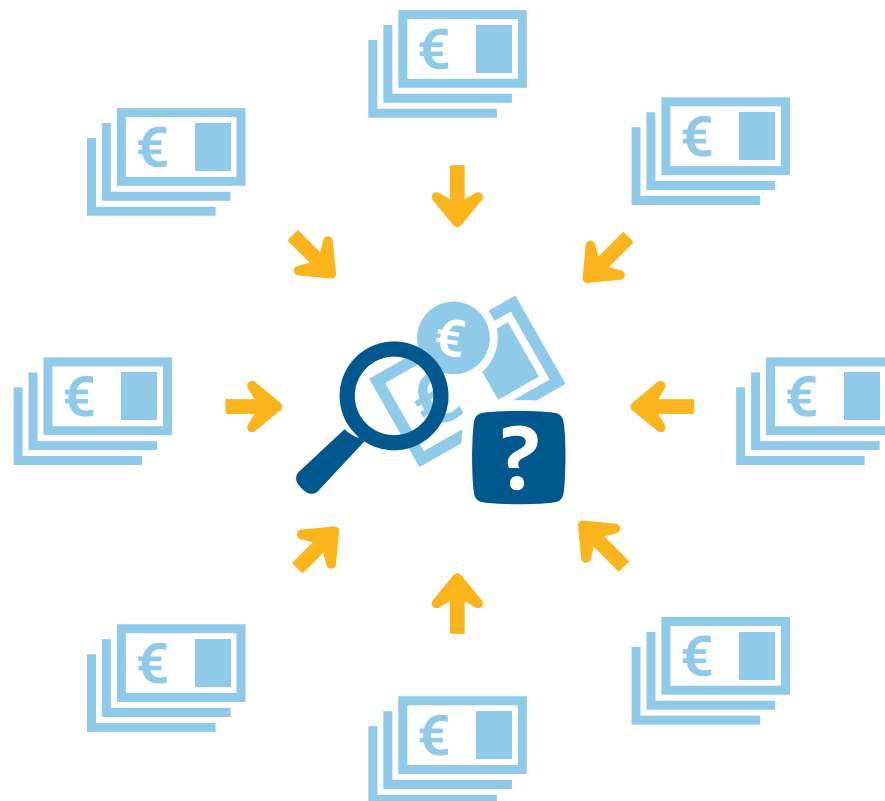
In de volgende situaties moet worden uitgegaan van samengesteldheid, **tenzij** onderzoek van de handelaar uitwijst dat zij als afzonderlijke transacties moeten worden beschouwd.

Als de transacties:

- tegelijk of opvolgend worden verricht,
- door dezelfde persoon of aan elkaar verwante personen,
- betrekking hebben op dezelfde goederen en
- afzonderlijk onder € 3.000 blijven, maar gezamenlijk daarboven uitkomen.

[Gerechtshof Amsterdam 30 oktober 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:2899](#)

Bij de beoordeling of sprake is van een samengestelde transactie, moeten meerdere factoren mee worden gewogen. Niet beslissend is dat de handelingen binnen een bepaalde tijdspanne hebben plaatsgevonden. Deze leidraad biedt handvatten om dit te beoordelen.

Algemene voorbeelden van (mogelijke) samengestelde transacties ⁹

1. Contante deelbetalingen voor de aankoop van één goed (bijvoorbeeld de aanbetaling en de betaling bij aflevering van een goed). De contante betalingen moeten in dit geval bij elkaar worden opgeteld.
2. Iemand koopt contant een goed voor zichzelf en een goed voor zijn/haar partner en het totaalbedrag wordt in één keer voldaan.
3. Een koper koopt in een relatief korte periode goederen middels meerdere contante betalingen.
4. Meerdere personen kopen goederen in contanten en er zijn aanwijzingen dat sprake is van één (samengestelde) transactie.
5. Er wordt gevraagd om de contante betalingen op te splitsen in delen.
6. De goederen worden gesplitst in meerdere partijen die afzonderlijk worden geleverd en betaald, terwijl het in feite gaat om één levering.
7. Een ondernemer uit IJsland met een zonnebankstudio in IJsland koopt bij een Nederlandse onderneming twee zonnebanken voor een totaalbedrag van € 2.900 en rekent dit contant af. Een week later komt hij terug om nog twee zonnebanken aan te schaffen. Daarna keert hij terug naar IJsland.

Indicaties van samengesteldheid ¹⁰

- Het factuuradres is hetzelfde;
- Het afleveradres is hetzelfde;
- Er is in één keer contant betaald voor meerdere facturen;
- Dezelfde goederen worden gekocht door personen met een gelijke achternaam/ een familiale relatie;
- Contante bedragen waarmee de goederen worden aangeschaft, zijn afkomstig uit hetzelfde vermogen (bijvoorbeeld bij echtelieden);
- Twee personen (bijvoorbeeld echtelieden) zijn samen aanwezig en schaffen elk, middels een aparte factuur, goederen aan;
- Het verbod lijkt te worden vermeden door aankopen te verspreiden over meerdere samen aanwezige personen.
- Er wordt gehandeld met dezelfde leverancier of afnemer;
- Meerdere verkopen in een relatief korte periode;
- Met enige regelmaat verkopen, bijvoorbeeld eens per maand;

Bij de beoordeling of sprake is van een samengestelde transactie, moeten meerdere factoren worden meegewogen. Of sprake is van een samengestelde transactie hangt af van de (specifieke) omstandigheden van het geval.

⁹ In deze voorbeeldsituaties moeten handelaren uitgaan van samengesteldheid.

¹⁰ Dit zijn indicaties van samengesteldheid. Dat wil zeggen dat een vermoeden kan ontstaan van samengesteldheid bij één of meer aanwezige indicaties. Bij een of meer aanwezige indicaties wordt van de handelaar een actieve houding verwacht om na te gaan of transacties worden opgeknipt. Of daadwerkelijk sprake is van samengesteldheid hangt af van de exacte omstandigheden van het geval, die de toezichhouder alleen achteraf kan beoordelen.

Samengestelde transacties tussen bedrijven en particulieren

Bij transacties tussen bedrijven en particulieren kan worden gedacht aan de verkoop van designtassen of luxe kleding. Als het verband tussen twee transacties dermate groot is en de handelaar moet vermoeden dat het gaat om een samengestelde transactie, wordt verwacht dat de handelaar onderzoek doet om vast te stellen of de transacties als samengestelde transacties moeten worden beschouwd. Het is dan ook aan te raden bij indicaties van samengestelde transacties om facturen/bonnen op naam te maken. In enkele gevallen stelt de Belastingdienst een verplichting om een factuur op naam uit te reiken.¹¹ Deze verplichting geldt o.a. voor groothandels in levensmiddelen, tabaksproducten en tandheelkundige grondstoffen of onderdelen van tandtechnische werken waarbij ten minste 80% van de afnemers ondernemer zijn. Daarnaast geldt de verplichting o.a. voor handelaren die een (bijna) nieuw vervoermiddel leveren aan een afnemer in een ander EU-land.¹² Voor een volledig overzicht van de eisen die de Belastingdienst stelt aan facturen kan de website van de Belastingdienst worden geraadpleegd.

Samengestelde transacties tussen bedrijven onderling

Voor alle goederen die worden geleverd aan andere ondernemers is een factuur verplicht. Op deze factuur moet in elk geval de volledige naam van de afnemer staan, het adres, de datum van uitreiking van de factuur, de datum van levering, een factuurnummer, wat voor goederen zijn geleverd en hoeveel en het bedrag.¹³ Voor een volledig overzicht van de eisen die de Belastingdienst stelt aan facturen kan de website van de Belastingdienst worden geraadpleegd. Bij indicaties van samengesteldheid kan de toezichthouder de factuur opvragen.

-
- 11 Op deze factuur moet in elk geval de volledige naam van de afnemer staan, het adres, de datum van uitreiking van de factuur, de datum van levering, een factuurnummer en wat voor goederen zijn geleverd en hoeveel en het bedrag. Zie https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/wie_zijn_verplicht_te_factureren en https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/factuuweisen/
- 12 https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/wie_zijn_verplicht_te_factureren
- 13 https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/factuuweisen/

3. Toezicht op de naleving

Medewerkingsplicht

Het toezicht op de naleving van het verbod wordt uitgeoefend door Bureau Toezicht Wwft (afgekort: BTWwft). De medewerkers van BTWwft zijn op grond van hoofdstuk 5 van de Awb bevoegd om bij u een onderzoek in te stellen en u bent verplicht om hier uw medewerking aan te verlenen. Het weigeren van medewerking kan leiden tot een last onder dwangsom (artikel 5:20, derde lid, jo. artikel 5:32, eerste lid, Awb) of een bestuurlijke boete (artikel 30, onderdeel f, Wwft jo. artikel 5:20, eerste lid, Awb). De medewerkingsplicht heeft betrekking op alle bevoegdheden van toezichthouders, zoals het betreden van alle plaatsen (met uitzondering van een woning zonder toestemming), het vorderen van inlichtingen, een identiteitsbewijs of zakelijke gegevens en bescheiden. De meeste bevoegdheden van de toezichthouder zijn geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Bestuurlijke boete

Handelaren die het verbod overtreden kunnen als gevolg daarvan een bestuurlijke boete krijgen met een basisbedrag van € 10.000.¹⁴ Dit is een vaste boete¹⁵ die door de toezichthouder kan worden verhoogd of verlaagd op basis van draagkracht, voordeel of recidive.

¹⁴ Boetecategorie 1 van artikel 31 Wwft.

¹⁵ Een categorie 1 boete moet worden gezien als een zgn. 'gefixeerde boete' waarvoor de wetgever de hoogte van het boetedrag al heeft bepaald.

Bezwaar en beroep

Het is mogelijk om bezwaar aan te tekenen tegen een opgelegde boete bij de toezichthouder. Bij bekendmaking van het besluit tot oplegging van een boete wordt vermeld door wie, binnen welke termijn en waar bezwaar kan worden gemaakt. Tegen een beslissing op bezwaar kan beroep bij de rechter worden ingesteld.

Publicatie

BTWwft maakt een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke sanctie, wegens overtreding van het verbod op contante transacties van € 3.000 of meer, openbaar (artikel 32f Wwft).

Strafrecht

In ernstige gevallen van niet-naleving van de Wwft kan BTWwft aangifte doen bij het Openbaar Ministerie.

Vragen en contact

Inhoudelijke vragen over deze leidraad of over toepassing van de Wwft kunt u stellen via het e-mailadres van de toezichthouder:
contante.betalingen@minfin.nl

